

Jaarverslag 2023
WMO-raad Emmen

mei 2024

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Voorwoord	3
Hoofdstuk 2: Samenstelling en vergaderingen WMO-raad	4
Hoofdstuk 3: Uitgebrachte adviezen en andere onderwerpen	5
Hoofdstuk 4: Bezochte bijeenkomsten	9
Hoofdstuk 5: Hoe zien wij de (nabije) toekomst	11
Hoofdstuk 6: Financiën	12
Hoofdstuk 7: Ten slotte	13

Hoofdstuk 1: Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de WMO-raad van Emmen.

De WMO-raad brengt gevraagd en ongevraagd advies uit op beleid van de gemeente Emmen.

Dit doen wij door het horen van zo veel mogelijk betrokken partijen bij de voorbereiding van beleid op het gebied van het sociaal domein. Hierdoor kunnen wij vervolgens het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Emmen dus zowel gevraagd als ongevraagd van advies dienen.

Het sociaal domein beweegt voortdurend en wij bewegen mee. Dit betekent dat wij alle ontwikkelingen zoveel als mogelijk op de voet proberen te volgen.

Dit jaarverslag geeft inzicht in de werkzaamheden van de WMO-raad in de gemeente Emmen in 2023. Wij hebben ons dat jaar verdiept in relevante ontwikkelingen binnen het sociale domein en hebben hierop gereageerd met adviezen en zienswijzen. Een van de taken van de WMO-raad is het kritisch volgen van de aanpak van de gemeente in het sociale domein. Een ander doel van de WMO-raad is het regelmatig actief signaleren van de ontwikkelingen in de samenleving. De raad rapporteert en bespreekt de relevante onderwerpen in zijn vergaderingen ter advisering van het college van Burgemeester en Wethouders.

Een van de hoogtepunten in 2023 vond ik toch wel woensdag 10 mei 2023. De WMO-raad organiseerde toen een themamiddag in het bruggebouw van gemeentehuis van Emmen met als onderwerp POSITIEVE GEZONDHEID en het introduceren van de toekomststoel. Verderop in dit jaarverslag een weergave van deze middag.

Nog een hoogtepunt: In september 2023 is de nieuwe website online gegaan, waaraan wij in 2024 verdere invulling gaan geven.

Verder wil ik namens de WMO-raad de wethouders en contactpersonen van de gemeente Emmen bedanken voor de prettige samenwerking en de insprekers tijdens de WMO-raadvergaderingen bedanken voor hun inbreng.

Ria van Oosten (voorzitter)

Onze website is te zien onder:
<https://www.wmoraademmen.nl/>

Hoofdstuk 2: Samenstelling en vergaderingen WMO-raad

De samenstelling van de WMO-raad was op 31 december 2023 als volgt:

- Ria van Oosten (voorzitter);
- Iena Pals (secretaris/notulist);
- Hans Verhaar (penningmeester);
- Marika Vrolijk (DB lid);
- Agnes Hiemstra;
- Heleen Teuben;
- Marika Vrolijk;
- Peter Hof (aspirant lid);
- Theo Postma.

De WMO-raad is in 2023 in totaal 11 maal bijeen geweest. Daarvan was er 7 maal een wethouder uit het Sociale Domein aanwezig.

Hoofdstuk 3: Uitgebrachte adviezen en andere onderwerpen

In 2023 zijn er de volgende adviezen uitgebracht:

- Verder Samen (12 april)
- Verordening maatschappelijke participatie (19 oktober)

Overige onderwerpen waar wij aandacht hebben besteed:

- Lokaal preventie-akkoord
- Lab maatschappelijke vraagstukken
In september 2023 is er gestart met een pilotfase omtrent het Lab Maatschappelijke vraagstukken Drenthe. Inmiddels zijn we een aantal maanden verder en hebben er al een tweetal opleveringen plaatsgevonden. Het eerste halfjaar hebben studenten van verschillende academies en verschillende partners vanuit het werkveld zich gericht op het thema eenzaamheid. Zij zijn tot interessante inzichten gekomen en hebben deze met elkaar gedeeld. De kennisdeling heeft geleid tot nieuwe netwerken van werkveldpartners die de handen ineen proberen te slaan. Op dit moment worden de laatste stappen gezet om een klankbordgroep te vormen, waarin een afgevaardigde van de WMO-raad ook zitting zal nemen.
- Nieuwe website
Begin 2023 is een start gemaakt om de website van de WMO raad te vernieuwen. Er werd een werkgroep samengesteld die zich bezig hield met vorm en inhoud. September 2023 ging onze nieuwe website: www.wmoraademmen.nl online.
Diegenen die het openbare gedeelte van de vergaderingen bij willen wonen kunnen de notulen van gehouden vergaderingen en de data van nieuwe vergaderingen vinden op de website door op de linken „vergaderschema” en „agenda en notulen” te klikken.
Inmiddels is er een vaste groep bezoekers die de openbare vergaderingen bijwonen met hele goede inbreng.
Uiteraard is de website een project waar onze aandacht naar uit blijft gaan om deze zo actueel en informatief mogelijk te houden.
Dus zal de werkgroep ook in de toekomst regelmatig nieuwe en/of andere invulling geven aan de website.
- Samenwerking met de ASD-raad Borger-Odoorn en ASD Coevorden (Adviesraad Sociaal Domein)
Samenwerken en van elkaar leren is belangrijk. Soms hoeft je zelf niet opnieuw het wiel uit te vinden. In het kader van deze gedachtelijnen zijn we vorig jaar gaan deelnemen aan bijeenkomsten van alle raden uit de directe omgeving: Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen. Ook op bestuurlijk gemeenteniveau werken deze gemeenten al op veel onderwerpen samen.
In de bijeenkomsten komen er veel thema's langs: hoe zien de raden eruit qua vertegenwoordiging en indeling en wat doen ze allemaal. Borger-Odoorn was de afgelopen tijd vol overgave bezig met het woonzorgakkoord. In het woonzorgakkoord komen volgens hen alle onderwerpen samen die van belang zijn voor een ASD raad zoals zij zijn.
Coevorden heeft ook een ASD raad, deze zit organisatorisch iets anders in elkaar. Wij leren van elkaars ervaringen en delen kennis en door onze WMO-raad Emmen wordt deze samenwerking als heel waardevol beschouwd.

Themadag 2023

In 2023 heeft de WMO-raad voor het eerst een themadag georganiseerd. De aanleiding was de introductie van De Toekomststoel en daar zochten we een passende spreker bij.

De Toekomststoel

De Toekomststoel is een idee van Jan Terlouw en is een lege stoel die een symbolische plek inneemt in iedere vergadering of bijeenkomst. De toekomststoel herinnert ons eraan dat alle besluiten die worden genomen invloed hebben op de toekomst.

Gast spreker Agnes Schilder

De gast spreker die middag was Agnes Schilder., docent toegepaste positieve psychologie & positieve gezondheid.

Agnes heeft het thema op indrukwekkende wijze toegelicht aan de aanwezigen waarbij iedereen meer dan een uur geboeid zat te luisteren naar het idee achter positieve gezondheid en hoe we dat kunnen toepassen in ons dagelijks leven en werk.

Dagvoorzitter Eddy Zinnemers heeft onderstaand gedicht geschreven

Toekomststoel

Een stoel om naar te kijken
Als je het eventjes niet meer weet
Om je denken te verrijken
Zodat je de toekomst niet vergeet
Een stoel om naar te turen
Als je voor dilemma's staat
Die je laat denken, dagen, uren
Hoe je de wereld achter laat
Niet een stoel om op te zitten
Omdat die van de toekomst is
Die bezorgd is, niet kan pitten
Vanwege onze erfenis

Mantelzorg in Emmen

Veel mensen worden vroeg of laat met mantelzorg geconfronteerd. Mantelzorgers zijn partners, kinderen, maar ook andere familieleden, buren of vrienden die een belangrijke rol spelen bij de verzorging of begeleiding van iemand die hulp nodig heeft. Veel mantelzorgers herkennen zich echter niet in de term mantelzorger. Mantelzorgers hebben een persoonlijke band met degene voor wie zij zorgen. Mantelzorgen is één onderdeel van de relatie.

Er zijn al diverse akkoorden waarin veel aandacht gevraagd wordt vanuit de landelijke overheid en vanuit de Europese overheid voor mantelzorg. Het VN verdrag Handicap, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorg Akkoord (IZA), de Nationale Dementie Strategie 2021-2030, en het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) hebben allemaal vanuit een verschillend perspectief aandacht voor mantelzorg in diverse aspecten. In het GALA staat het versterken van de sociale basis voorop, en het verbeteren van respijtzorg en mantelzorgondersteuning. In het IZA gaat het bijvoorbeeld over laagdrempelige steunpunten als middel om het maatschappelijk herstel van mensen door problemen met hun mentale gezondheid te bevorderen. De Nationale Dementie Strategie gaat over het volledig meedoen van mensen met dementie en hun mantelzorgers in onze samenleving en goede ondersteuning en zorg krijgen. En het VN verdrag Handicap gaat over toegankelijkheid en inclusiviteit waar mensen met een handicap én hun mantelzorgers iedere dag mee te maken krijgen.

Terugkijkend op 2023 is de situatie voor mantelzorgers in de gemeente Emmen nog niet veel verbeterd ten opzichte van de jaren ervoor. Er is veel geschreven in 2023 over landelijke gezondheids- en preventie-akkoorden zoals GALA, IZA, en WOZO, en er zijn stappen gezet om deze ook door te vertalen naar gemeentelijk niveau, echter moeten de plannen nog omgezet worden in concrete acties. Er ligt ook al een Nationale Dementie Strategie sinds 2021, echter zien we ook daar nog niet veel van terug in de gemeente Emmen. De handleidingen en handreikingen van allerlei adviesinstanties liggen er allemaal wel, maar er is nog heel veel te doen om de mantelzorgers in onze gemeente de komende jaren goede ondersteuning en respijtzorg te bieden.

Een proactieve inzet van gemeenten is hierin de sleutel tot succes. Dit door urgentiebesef te creëren van het belang van investeringen in het voorveld ten bate van de gezondheid van inwoners. Wanneer hierbij oog wordt gehouden voor eensgezinde bestuurlijke gerichtheid en een programmatische aanpak, ligt succes van de akkoorden in het verschiet.

Er is helaas niet één oplossing die als toverstokje dit probleem oplost. Het Woonzorgakkoord Zorgzaam Wonen BOCE 2023 en De Gezonde Marke zijn recente voorbeelden van mogelijke oplossingen.

In het woonzorgakkoord van de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen staat echter vermeldt dat “de acties uit het uitvoeringsprogramma een plek krijgen in de lokale prestatieafspraken eind 2023”. Dit uitvoeringsprogramma en ook de prestatieafspraken hebben wij helaas nog niet gezien.

In de werkagenda van De Gezonde Marke wordt in relatie tot mantelzorg nog veel gesproken in wollige bewoordingen als: voldoende, passend, zo veel als mogelijk, bewustwording etc. Goede operationele doelen gericht op mantelzorg missen nog in deze werkagenda, te weinig concrete acties, maar wel 'stippen op de horizon' richting 2026 en 2027 zonder dat duidelijk wordt hoe de plannen gerealiseerd gaan worden, nog los van hoe de gemeente Emmen hiermee aan de slag gaat.

De WMO-raad kijkt met veel belangstelling uit naar de ontwikkelingen op het gebied van DOE-agenda's in de gemeente Emmen die de komende jaren de kaders en plannen concreet moeten maken en zo doelen en doelstellingen vertalen naar (SMART)acties. We hopen zo dat mantelzorgers als informele zorgverleners van de toekomst ondanks al hun draaglast de draagkracht en veerkracht behouden om als informele zorgverleners hun partner of naasten te kunnen blijven verzorgen.

Hoofdstuk 4: Bezochte bijeenkomsten

De leden van de WMO-raad hebben diverse bijeenkomsten bijgewoond. Hieronder een kort impressie van enkele daarvan,

Waarderingsavond (21 maart 2023)

Als blijk van waardering voor alle inspanningen van de EOP's werd er op 21 maart 2023 door de Gemeente Emmen een waarderingsavond georganiseerd bij Van de Valk te Emmen.

Er was een afwisselend programma samengesteld.

Na het openingswoord van de burgemeester Eric van Oosterhout gaf Anne Prins van Sport Drenthe handreikingen hoe vrijwilligers te werven.

De erkende adviesraden, te weten WMO-raad, Seniorenraad, JongerenAdviesRaad en Cliëntenraad Participatiewet & WSW, kregen de mogelijkheid door middel van een interview zich voor te stellen aan de aanwezige EOPS's.

Er waren van de WMO-raad drie afgevaardigden aanwezig.

De avond werd afgesloten met een warm en koud buffet.

WoonZorg Akkoord (meerdere bijeenkomsten)

In 2022 is er een start gemaakt met het woonzorgakkoord. Het regionale woonzorgakkoord is een concrete uitwerking van twee landelijke akkoorden over woningbouw en zorg. Van Woonzorgvisie naar Regionaal woonzorg akkoord. Samen met organisaties uit de praktijk, bestuurders managers en ambtenaren kwam naar voren wat een regionaal woonzorgakkoord is, hoe het netwerk eruit ziet en werd er een Kerngroep vastgesteld.

In 2022 en begin 2023 is in de BOCE regio (Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen) gewerkt aan het opstellen deze woonzorgvisie. De ambitie was om samen te werken aan gezonde, informele en inclusieve wijken en dorpen waar mensen prettig in een aantrekkelijke woonomgeving kunnen wonen en leven. Om de visie gezamenlijk om te zetten in concrete plannen en/of afspraken zijn 3 themabijeenkomsten georganiseerd.

De Gezonde wijk/dorp

De informele wijk/dorp

De inclusieve wijk/dorp

De uitkomsten van de themabijeenkomsten vormen de basis voor het uitvoeringsprogramma en regionaal woonzorgakkoord.

Hieronder heeft de heer Verhaar namens de WMO raad zijn handtekening gezet

RTV Drenthe besteedde er aandacht aan want in Zuidoost-Drenthe werd het allereerste regionale woonzorgakkoord van Nederland getekend in Emmen. Ruim 35 organisaties en de gemeente Emmen werkten hieraan mee. Alle partijen willen beter en meer samenwerken waar het op zorg en wonen aankomt.

Dit is door de drie gemeenten weer uitgewerkt tot een regionale vertaling van dat beleid. En dat is weer een springplank naar concrete afspraken die alle partijen samen maken over de behoeften van inwoners op het gebied van wonen en zorg.

Wij kijken als WMO raad uit naar hoe het regionale woonzorgakkoord de komende jaren tot uitvoering komt.

Hoofdstuk 5: Hoe zien wij de (nabije) toekomst

We sluiten aan bij de ambities en visie zoals ontwikkeld in de gemeentelijke strategienota van 2021. De kern van de gemeentelijke visie is:

- Het in stand houden van een goed pakket aan sociale voorzieningen.
- Het bevorderen van gezondheid (door het vergroten van de veerkracht en vitaliteit van onze inwoners).
- Het bevorderen van bestaanszekerheid.
- Het vergroten van de participatie (betaald c.q. vrijwillig werk of zinvolle daginvulling).
- Het voorkomen en opheffen van kansenongelijkheid.

Wij streven als WMO-raad naar een gemeente Emmen als een sociale en gezonde gemeente voor iedereen, waar naar mensen in hun totaliteit wordt gekeken, ze zijn meer dan hun ziekte of beperking; dit wordt ook wel positieve gezondheid genoemd. Mensen worden in hun kracht gezet en ondersteund daar waar nodig om hen te laten floreren naar vermogen.

Onze focus ligt op versterken van dat wat goed gaat en dit past bij de gedachte van positieve psychologie. We adviseren dan ook, zoals eerder in dit verslag gezegd, gevraagd en ongevraagd op het gebied van daar waar het beleid van het sociaal domein, de fysieke omgeving en de gezondheid van mensen elkaar raken, met als doel het welbevinden, geluk en welzijn van de burgers van de gemeente te vergroten. Onze ambitie is uitgaande van het bestaan van meerdere op zich niet beïnvloedbare landelijke en lokale ontwikkelingen een effectieve en slagvaardige raad te willen zijn in de gemeente Emmen.

We denken dat in het versnipperde landschap van lokale adviesraden een zogeheten brede adviesraad sociaal domein of participatieraad de burgers van deze gemeente het best kan dienen. Al onze acties en uitingen (zie ook de website en betrokkenheid bij de gemeentelijke doe-agenda) zijn daar op gericht. In de komende jaren gaan we samen met de gemeente (via haar verordeningen en regelgeving) en andere partners daar mee aan de slag tot het jaar 2026 waarna naar verwachting de gemeentelijke middelen zullen afnemen.

Hoofdstuk 6: Financiën

De WMO-raad heeft een budget ter beschikking om zijn taken uit te kunnen voeren. Dit budget wordt gebruikt om de leden een onkostenvergoeding te geven voor de werkzaamheden. Overige uitgaven zijn:

- Huurkosten externe vergaderruimte buiten het gemeentehuis.
- Bijdrage in ICT kosten.
- Beheer website.
- Diverse abonnementen te bevordering van kennis.
- Organiseren thema-bijeenkomst.
- Incidenteel het inhuren van externe kennis (in 2023 geen gebruik van gemaakt).

De WMO-raad heeft zelf geen beschikking over financiële middelen en heeft ook geen eigen bankrekening. Declaraties en facturen worden door de penningmeester geaccordeerd en verzonden naar de financiële afdeling van de gemeente Emmen. Alleen de penningmeester kan declaraties en facturen indienen bij de financiële afdeling.

Alle declaraties en facturen zijn voorzien van een handtekening opgeslagen in de administratie in fysieke en digitale vorm. Controle van de uitgaven vindt plaats bij de gemeente zelf door declaraties en facturen te boeken onder een eigen routenummer.

Hoofdstuk 7: Ten slotte

We kunnen concluderen dat het afgelopen jaar een jaar is geweest van veranderingen, het opstarten van nieuwe projecten en het komen tot echte afspraken.

Denk hierbij o.a. aan een nieuwe website, de pilotfase LAB maatschappelijk vraagstukken Drenthe, de gestarte samenwerking met andere besturen en het ondertekenen van het woonzorg akkoord.

Kijkend naar de toekomst (stoel) weten we dat we nog steeds hard zullen moeten werken en knokken om dingen gedaan te krijgen of te veranderen.

De situatie voor de mantelzorgers vraagt nog steeds om verandering, hiermee zullen we aan de slag gaan en zullen we de Doe agenda's van de gemeente goed in de gaten houden en indien nodig actie ondernemen.

We zullen ook de ontwikkeling van het regionale woonzorg akkoord op de voet volgen.

Het zal ook volgend jaar een druk jaar worden voor de WMO raad, maar wetende dat iedereen zich altijd voor 100% probeert in te zetten heb ik daar alle vertrouwen in.

Ria van Oosten